

NŠAL 215, Karitativna zveza v Ljubljani

2.3 t. m., 20 š.

Karitativna zveza v Ljubljani je bila ustanovljena 24. septembra 1930. Z oktobrom 1930 je KZ prevzela karitativno pisarno, v kateri je zaposlila tajnico, kmalu pa se ji je pridružila še ena delavna moč. Karitativna pisarna je vodila administrativno delo tako KZ kot treh glavnih članic Vincencijeve in Elizabetine družbe ter Društva za varstvo sirot. V načelstvu zveze je bil poleg predstavnikov posameznih organizacij tudi predstavnik ljubljanske škofije. V prvem letu delovanja so k zvezi pristopili še Rafaelova družba, Ljudska kuhinja, zadruga Služkinjski dom, v letu 1936 sta članici postali še Društvo za varstvo deklet in Karitativni krožek ljubljanskih bogoslovcev, leta 1937 pa še Društvo za varstvo vajencev.

Karitativna zveza je bila vse od začetka članica mednarodne organizacije katoliških karitativnih organizacij Caritas Catholica, ki je imela svoj sedež v Baslu. Delovala je po navodilih Svetega sedeža, vsake tri leta pa je imela kongres.

Leta 1931 je predsednik zveze Andreja Kalan zaradi starosti in prezaposlenosti odstopil z mesta predsednika zveze, na njegovo mesto pa so izvolili križnika p. Valerijana Učaka, ki je zvezo vodil vse do njenega razpusta leta 1945.

KZ se je ukvarjala predvsem s koordinacijo dobrodelnih društev v škofiji, propagando in izobraževanjem glede dobrodelnosti, vodenjem večjih dobrodelnih projektov, administrativno podporo društvom in razdeljevanju podpor posameznim organizacijam.

Iz fonda je bilo izločeno:

- gradivo iz š. 20 in bilo uvrščeno v NŠAL 4, Nabirke, Dobrodelno društvo, 1817;
- delovodnik Stolne Elizabetine konference; 1937–45 in vključen v NŠAL 218, Družba sv. Elizabete za Ljubljansko škofijo.
- Gradivo Društva treznosti, ki je bilo uvrščeno v samostojen fond NŠAL 209.

Gradivo je bilo na novo popisano mesecu oktobru 2009.

Blaž Otrin

Kratice

- KZ – Karitativna zveza v Ljubljani
- ≈ – okoli

POPIS GRADIVA

Š. 1

Ustanavljanje in razpustitev društva.

- Pravila društva Zveza karitativnih organizacij za Slovenijo v Ljubljani, potrjena s strani ljubljanskega škofa Jegliča, 13. 12. 1926.
- Pravila društva Zveza karitativnih organizacij za Slovenijo v Ljubljani, potrjena s strani velikega županstva ljubljanske oblasti; 19. 2. 1927.
- Razpustitev KZ; 1945.
  - Prošnja Ministrstvu za notranje zadeve za nadaljevanje dela, 13. 8. 1945.

- Odlok Ministrstva za notranje zadeve Narodne vlade Slovenije o razpustitvi KZ; 12. 9. 1945.
- Odločba Narodno-osvobodilnega odbora okrožnega mesta Ljubljana o določitvi skrbnice za upravo imovine razpuščene KZ, 28. 9. 1945.
- Potrdilo skrbnice o prevzemu hranilne knjižice društva; 4. 10. 1945.
- Razni spisi glede ustanovitve KZ.
  - Pravila Zveze dobredelnih društev - osnutek; 27. 8. 1917.
  - Vabila na seje ustanovljajoče se zveze: 1920, 21.
  - Potrjeni spremenjena pravila Dobrodelnosti – Karitativne zveze; 1921.
  - Referat. Dobrodelnost s posebnim ozirom na mladino in mladinske domove iz 5 katoliškega shoda v Ljubljani 1923.
  - Pismo Antona Mrkuna škofu Jegliču glede zveze; 19. 12. 1925.
  - Dopis škofa Jegliča za razgovor o ustanovitvi zveze; 17. 1. 1926.
  - Pismo Karla Pirca iz Tržiča glede zveze, 23. 1. 1926.
  - Vabila na ustanovni občni zbor KZ, 1927.
  - Osnutki oz. načrti pravil zveze.

Zapisniki občnih zborov in sej načelstva KZ.

- Zapisnik ustanovnega občnega zbora KZ, 23. 9. 1930 in zapisniki sej načelstva KZ 1930/31.
- Zapisnik II. občnega zbora KZ, 23. 9. 1931 in zapisniki sej načelstva KZ 1931/32.
- Zapisnik III. občnega zbora K, 29. 12. 1932.
- Zapisnik IV do VIII. občnega zbora KZ, 1933–1937 in zapisniki sej načelstva KZ 1933–1937.
- Zapisnik IX. občnega zbora KZ 31. 3. 1938 in zapisniki sej načelstva KZ 1938.
- Zapisnik X. občnega zbora KZ 28. 4. 1939 in zapisniki sej načelstva KZ 1939.
- Zapisnik XI. občnega zbora KZ 10. 5. 1940 in zapisniki sej načelstva KZ 1940.
- Zapisnik XII. občnega zbora KZ 28. 8. 1941 in zapisniki sej načelstva KZ 1941.
- Zapisnik sej načelstva KZ, 16. 4. in 10. 7. 1942.
- Zapisnik seje načelstva KZ, 26. 2. 1943.

Inventarji

- Inventar arhiva KZ zveze iz leta 1944.
- Inventar KZ 1932,
- Inventar ≈ 1942.
- Inventarji, brez datuma

Š. 2

Spisi iz poslovanja društva.

- Delovodnik za leta 1926–30.
- Spisi 1926–30.
- Delovodnik za leta 1930–33.
- 1930, št. 2–34.
- 1931, št. 1–147.
- 1932, št. 1–80.
- 1933, št. 1–132.

Š. 3

- 1934, št. 136–249.
- 1935, št. 251–411.

Š. 4

- 1936, št. 416–650.

Š. 5

- Delovodnik za leto 1937, št. 1096–1836.
- 1937, št. 651–1884.

Š. 6

- 1938, št. 1–435.

Š. 7

- 1939, št. 1–548.

Š. 8

- 1940. št. 1–333.
- 1941, št. 1–141.

Š. 9

- 1942, št. 2–206.
- 1943, št. 1–78.
- 1944, št. 1–80.

Š. 10

Razni spisi

- Dopisi karitativnih organizacij iz tujine. 1922–40.
- Poročila o karitativnem delu v Sloveniji; 1930.
  - Okrožnice KZ župnijskim uradom in redovnim skupnostim, ter dopis škofijskima ordinariatoma v Ljubljani in Mariboru.
  - Poročila redovnih skupnosti.
  - Poročila župnijskih uradov ljubljanske škofije.
  - Poročila župnijskih uradov mariborske škofije.
- Zimska akcija KZ, 1931/32.
  - Okrožnice, dopisi, poročila
  - Poročila o dobrodelnih akcijah v dekaniji Litija, pozimi 1931.
  - Seznam otrok obdarovanih na božičnici mestne občine Ljubljana, 1931.
  - Seznam oseb, ki so prejemale stalne podpore po stanju dne 15. 2. 1931.
  - Plakat.
- Dopisi glede organizacije centralne pomožne akcije v zimi 1932/33.
- Seznam posojenih knjig knjižnice KZ; 1930–1944.

- Dopisi župnijskih uradov lavantinske škofije o številu potrebnih pomoči iz banovinske podpore; april 1936.
- Seznam oseb – verjetno podpornih članov iz Ljubljane.

Š. 11

Predavanja in pridige.

- Karitativna predavanja v organizaciji KZ, vabila, osnutki predavanj, poročila s predavanj itd; 1930–1942.
- Predloge za pridige na karitativno nedeljo; 1934–38.
- Razna predavanja.
  - Važna zadeva, ki je ne smemo prezreti pri svojem delu.
  - Sveti oče o sveti ljubezni.
  - Kraljevska zapove ali naša velika dolžnost.
  - O pomoči in o pomočnikih, ki jih imajo otroci božji pri molitvi.
  - Iz govora Fr. Zabreta na zborovanju kmečkih mož ob evharističnem kongresu leta 1935.
  - Veselo razpoloženje.
  - Veča ljubezni, več organizirane ljubezni.
  - Kraljevska postava. Kratka poglavja o ljubezni do bližnjega.
  - Za zahvalno nedeljo.
  - Dobrodelnost s posebnim ozirom na mladino in na mladinske domove.
  - Prispevek Franca Ambrožiča delovanju karitativnega odseka na podeželju; 1937.
  - Karitas sv. Elizabete.
  - Kraljevska zapoved.
- Razna krajša predavanja.
- Prevod dela p. G. Veyron-a: Zgodovina krščanske dobrodelnosti; tipkopolis, 89 str.
- Prevod dela o sestri Rozaliji, korigiran tipkopolis; 67 str.

Finančne zadeve.

- Blagajniški dnevnik KZ I; 1932–1938.
- Blagajniški dnevnik KZ II; 1938–1944.
- Računska poročila
  - 1926–1942, – manjka leto 1938.
- *Nova zapoved*, glasilo KZ v Ljubljani – blagajniški dnevnik; 1937–1943

Banovinski fond

Delovodniki za banovinski fond

Š. 12

- 1937, št. 1701–4005.
- 1938, št. 1–4000.
- 1938, št. 4001–5103.
- 1939, št. 1–4940.

Š. 13

- 1940, št. 1–5000.
- 1940, št. 5001–6000.
- 1941, št. 1–4151 in 1942, št. 1–902.

Š. 14

Register podpirancev po abecednem vrstnem redu k delovodnikom

- 1937.
- 1938.
- 1939.
- 1940
- 1941, 1942.

Š. 15

Blagajniška knjiga podpirancev po krajih

- 1937/38
- 1938/39.
- 1939/40.

Š. 16

- 1940/41.
- 1941.
- 1942.

Š. 17

Seznami podpirancev iz banovinskega fonda:

- 1937, seznam I–VI.
- 1938/39, seznam I, II, III, IV, V.
- 1939/40, seznam I, II, III, IV, VI.
- 1940/41, seznam I, II, III, IV, V, VI.
- 1941, seznam I, II, III

Dopisi Ljudski posojilnici v Ljubljani za nakazila strankam iz banovinskega fonda.

- 1937 in izpiski o izplačilih.
- 1938.
- 1939 in izpiski o izplačilih.
- 1940 in izpiski o izplačilih.
- 1941 in izpiski o izplačilih.
- 1942 in izpiski o izplačilih.

Izpiski Ljudske posojilnice v Ljubljani o izplačilih iz banovinskega fonda.

- 1937–1942.

Izpiski Ljudske posojilnice v Ljubljani o računu banovinskega fonda Karitativne zveze

- 1937–1942.

Preglednica tekočega računa glede banovinskega fonda pri Ljudski posojilnici v Ljubljani;

- 1937, april–julij.
- 1937, julij–december.
- 1938, januar–junij
- 1938, julij–december
- 1939, januar–junij
- 1939, julij–december
- 1940, januar–junij
- 1940, julij–december
- 1941, januar–junij
- 1941, julij–december
- 1942, januar–junij

Š. 18

Druga društva

- Karitativni krožek ljubljanskih bogoslovcev

- Tipkopic karitativnega krožka ljubljanskih bogoslovcev o študijskem obisku med izseljenci v Belgiji, Nizozemski in Franciji, kjer so raziskovali življenje izseljencev, delovanje katoliške akcije in karitas, 1938, približno 200 str.
- *Počitniška akcija karitativnega krožka ljubljanskih bogoslovcev* – tipkopic 12 str. 1937.
- *Karitativni krožek ljubljanskih bogoslovcev* – poročilo delovanja iz leta 1937.
- Društvo otroški prijatelj v Sp. Šiški.
  - Knjiga ustanovnih in rednih članov društva od leta 1918 dalje.
- Protituberkulozna zveza v Ljubljani.
  - Dopis Alfonzu Levičniku; 1935.
  - Letak: *Dečkom in deklicam*, 1932.
  - Zapisnik seje iz 5. 10. 1937.
  - Računski zaključek za leto 1939.
  - Tuberkulose – Wandtafel; Des deutschen Zentral-komitees zur Bekämpfung der Tuberkulose, ≈ 1910 – plakat.
- Osnutek poročila o delovanju kolodvorskega misijona; 1940.

Š. 19

Revije in tiski

- *Nova zapoved, Vestni Karitativne zveze v Ljubljani*;
  - 1937, št. 1–12.
  - 1938, št. 1–12.
  - 1939, št. 1–12.
  - 1940, št. 1–12.
  - 1941, št. 1–6.
  - 1942, št. 1–6, 10–12.
  - 1943, št. 1–12.
- *Cartas Christi*, glasilo karitativnega krožka ljubljanskih bogoslovcev;
  - 1936, št. 1, 2.
- *The Catholic Christies Review* – revija Nacionalne konference katoliške karitas in Družbe sv. Vincencija Pavelskega v ZDA.
  - 1938, 1–3, 5–10.
  - 1939, 1–10.
  - 1940, 1–8, 11, 12.
  - 1941, 1, 2, 5–8.
- *Caritas* - časopis za karitativno znanost in karitativno delo, časopis nemške karitativne zveze.
  - *Beihefte zur »Caritas«*, 1928, št. 3, 1930. št. 4.
  - 1928, št. 5.
  - 1931, št. 11.
  - 1933, 11.
  - 1937, št. 6

- 1940, 1, 3–9, 11, 12
- 1941, 1–3.

- *Der Weg* – četrtletnik za varstvo potnikov in kaznjencev, časopis nemške karitativne zveze.
  - 1930, št. 2–4.
  - 1931, št. 1–4.
  - 1932, št. 1–4.
  - 1936, št. 1–4.
  - 1937, št. 1.
- *Caritas* – glasilo Švicarske Karitativne zveze;
  - 1935, št. 2
  - 1936, št. 6
  - 1937, št. 1–6
  - 1940, št. 4–6
  - 1941, št. 1
- *Zdravje. Zdravniški pouk o zdravju in bolezni* – časopis Društva za narodno zdravje;
  - 1920, 7 zvezkov.
  - 1921, 7 zvezkov.
  - 1922, 6 zvezkov.
  - 1923, 2 zvezka.
- *Zdravje. Zdravstveno poučni list*;
  - 1928, 9 zvezkov
  - 1929, 8 zvezkov.
  - 1930, 7 zvezkov.
- *Dječji list Zraci*, Beograd
  - 1921, št. 1, 2
- *Narodni podmladak, Mesečni časopis da dečje pitanje*, Beograd.
  - 1921, št. 2, 10–12.
  - 1922, št. 2,
- *Zaščita Otrok in mladine*;
  - 1939, št. 7–13.
- *Samarijan. Prijatelj bolnikov in vseh trpinov (Prijatelj bolnikov)*
  - 1935/36, št. 1, 2.
  - 1936/37, št. 1–6.
  - 1937/38, št. 1, 3–6.
  - 1938/39, št. 1–5.
  - 1939/40, št. 2, 3, 5, 6.
  - 1940, št. 2.
- *Delo proti tuberkulozi*
  - 1936, št. 2, 3, 6.
  - 1937, št. 4.

- 1938, št. 5, 6.
- 1939, št. 1–6.
- 1940, št. 1, 2, 4–6.

Pravilniki in zakoni:

- *Pravilnik o uredjenju odeljenja za zaščito dece i mladeži i poslovnik državne zaštite dece i mladeži*, 1919.
- *Uredba o začasni pomoči invalidom in rodbinam padlih vojakov*, 1921.
- *Zakon o začasni pomoči invalidom in rodbinam padlih, umrlih in pogrešanih vojakov kakor tudi nekaterih civilnih vojnih žrtev*; 1922.
- *Pravilnik socialno politične uprave mesten občine ljubljanske*; 1923.
- *Pravilnik za mestne zavode za onemogle*; 1924.
- *Navodila rejnicam za oskrbo in vzgojo rejencev*; 1928.
- *Pravilnik o organizaciji i poslovanju mesnih odbora jugoslovenske unije za zaščito dece*; 1939.
- *Uputstva za rad na zaštiti dece za vreme rata*; 1939.

Drugi tiski

- *Jahresbericht des Vereins der Frauen des christlichen Liebe vom hl. Vinzenz von Paul zu Laibach*, 1893/04 (2), 1898–1901, 1903–07.
  - *Pravila poselskega zavetišča Jožefinišča v Ljubljani*.
  - Poročilo »Društva za otroško varstvo in mladinsko skrb v sodnem okraju Ljubljani«.
    - za upravno leto 1908
    - za upravno leto 1909
    - za upravno leto 1910
    - za upravno leto 1911
    - za upravno leto 1912
    - za upravno leto 1913
    - za upravno leto 1914
    - za upravno leto 1915
    - za upravno leto 1918
  - Franc Milčinski: *Naša zanemarjena mladina in Kranjska, oblastna ji mačeha*, ponatis iz Slovenije, Ljubljana 1907.
  - Franz Milčinski: *Verwahrlofte und entarte Jugend in Krain*, Ljubljana 1906.
  - *Na novo delo!* Higijenski zavod Kraljevine Jugoslavije; Ljubljana 1936.
  - *Bukvar za mladu majku*, Državno odeljenje za zaščito dece.
  - *Godišnji izveštaj glavnog odbora jugoslovenske unije za zaščito dece*; Beograd 1939.
- Zaključci II. balkanskog kongresa za zašti*